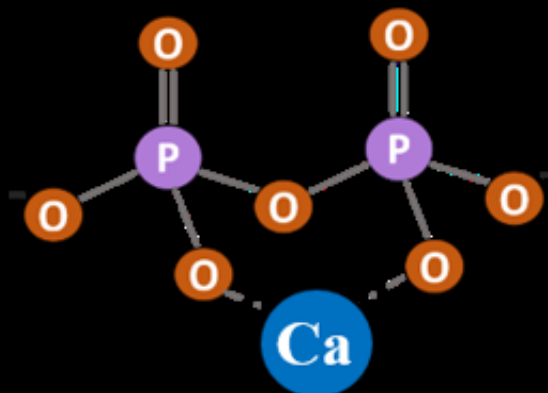
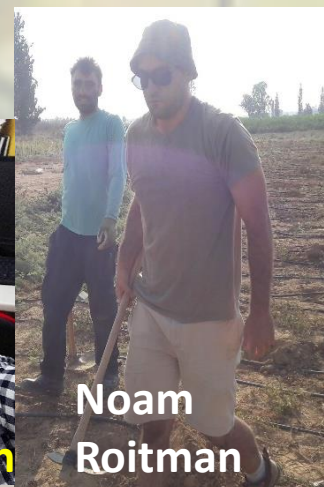
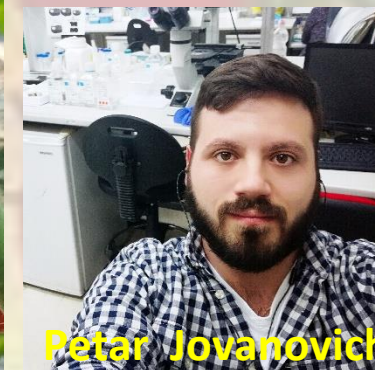

הובלה של סידן לפרי עגבנייה

רן אראל

מרכז מחקר גילת, מכון וולקני

כנס מגדלים מו"פ דרום 26/11/2024

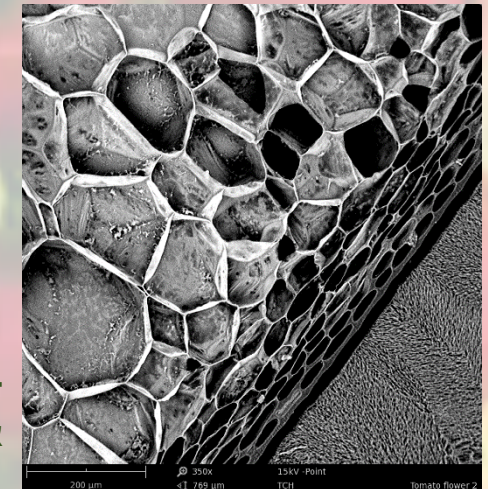
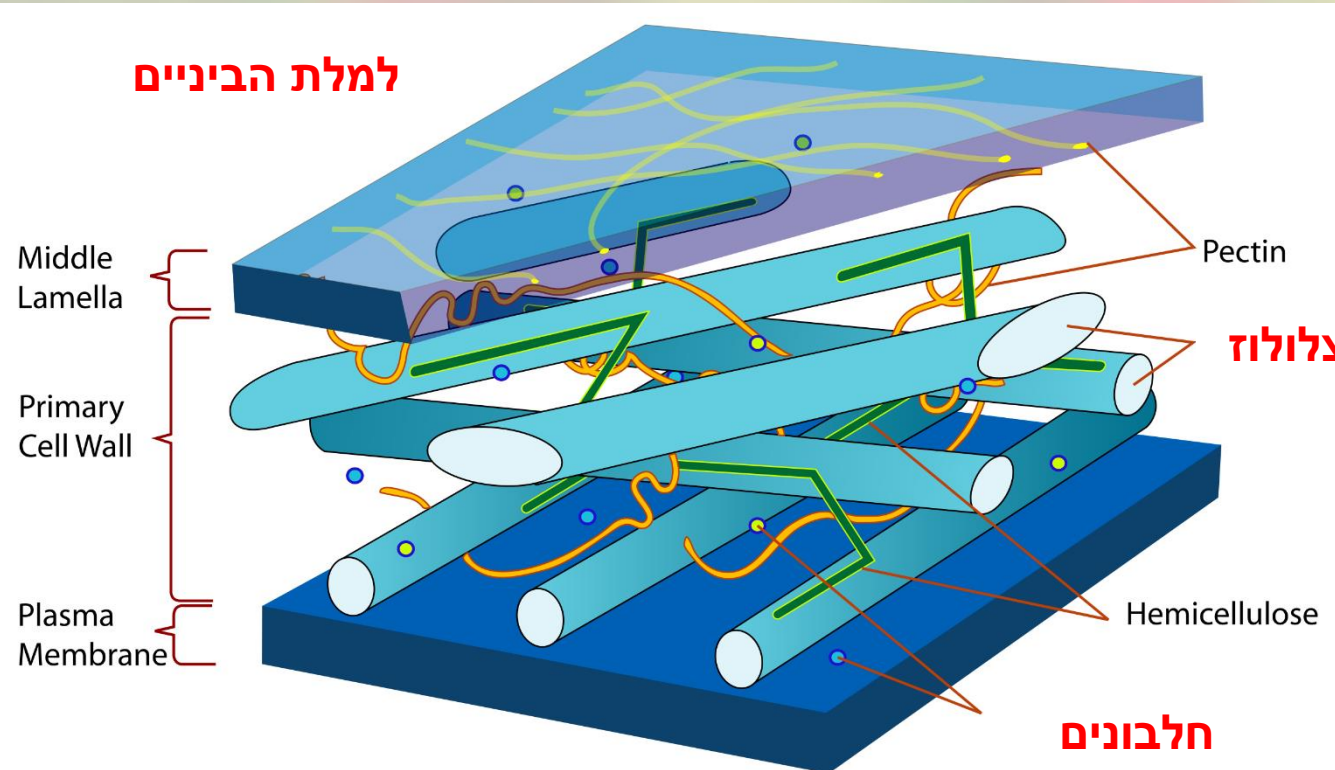

סידן בצמחים

- מאקרו-נוטריינט
- תפקיד מרכזי בבניית דפן התא וקשירת חלבונים
- משמש כסיגנל למגוון תגובות
- בישראל, שפע של סידן

למלת הביניים

דופן במיקרוסקופ
אלקטרוני סורק

צמח בריא

צמח בר

תנועה של סידן

למרות שפע הסידן בקרקע ובצמח, מחסורים בסידן נפוצים

עלה צעיר:
1%

פרי צעיר:
0.05%

פרי בוגר:
0.1%

עלה בוגר:
2%

החמות סלרי

סלסולים בחסה

החמות כרוב

שחור פיתם: עגבנייה, פלפל

תנועה של סידן

למרות שפע הסידן בקרקע
ובצמח, מחסורים בסידן
נפוצים

תפו"ע: bitter pit

Dr. Noam Alkan

מחסורי סידן בעצי פרי

זית: "החמות"
(Rusting)

מנגו: ג'לי-סיד

אבוקדו: "האפרות פנימיות"

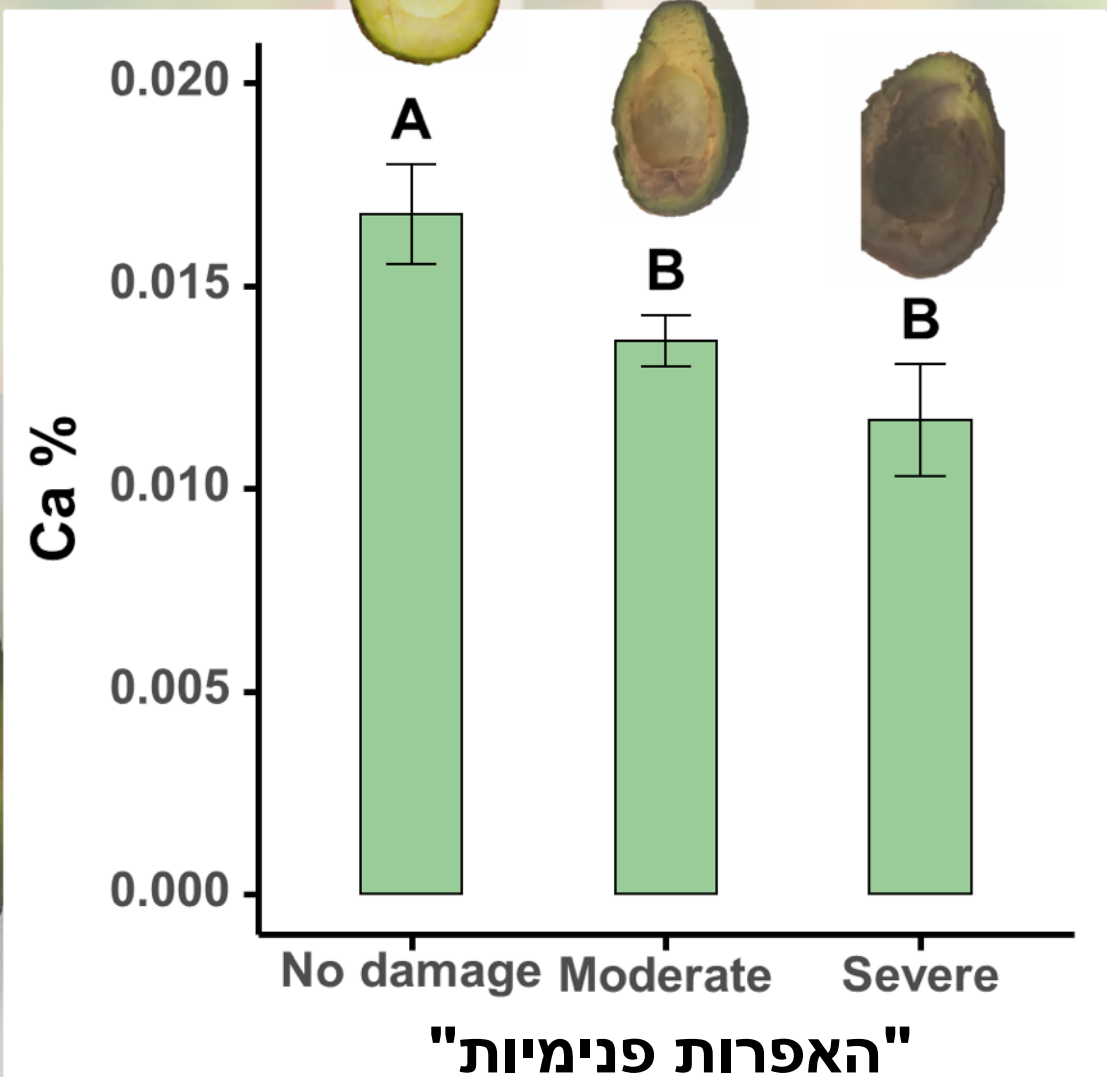

Dr. Noam Alkan

מחסורי סידן בעצי פרי

מנגו: ג'לי-סיד

מחסור בסידן בכרוב סיני (טרבלסי)

Severe damage (total loss)

תקין 0-1

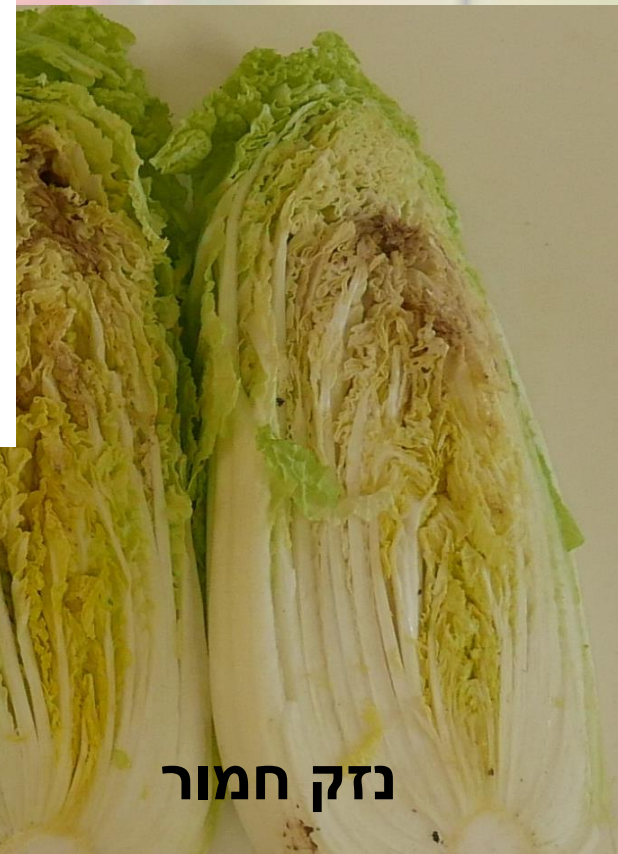
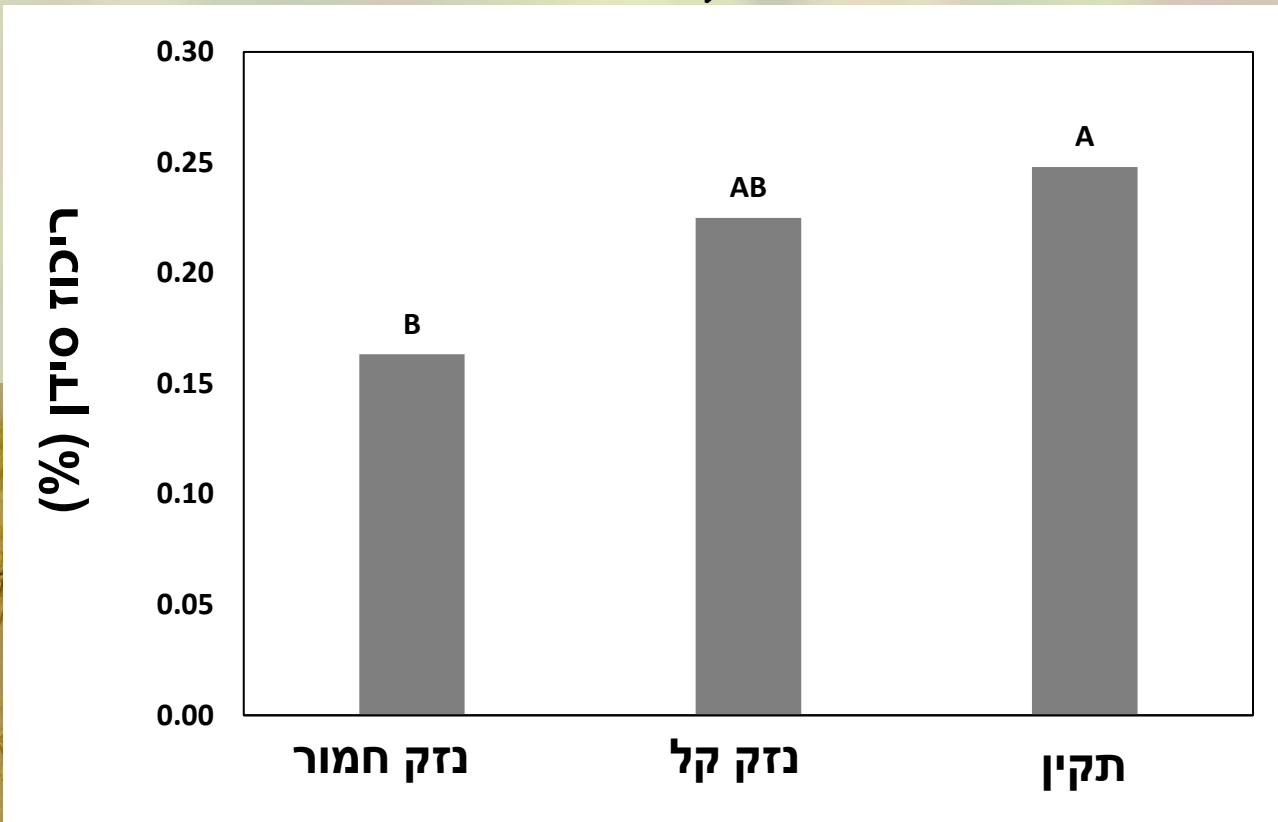
נזק קל

נזק חמור

מחסור בסידן בכרוב סיני

(טרבלסי)

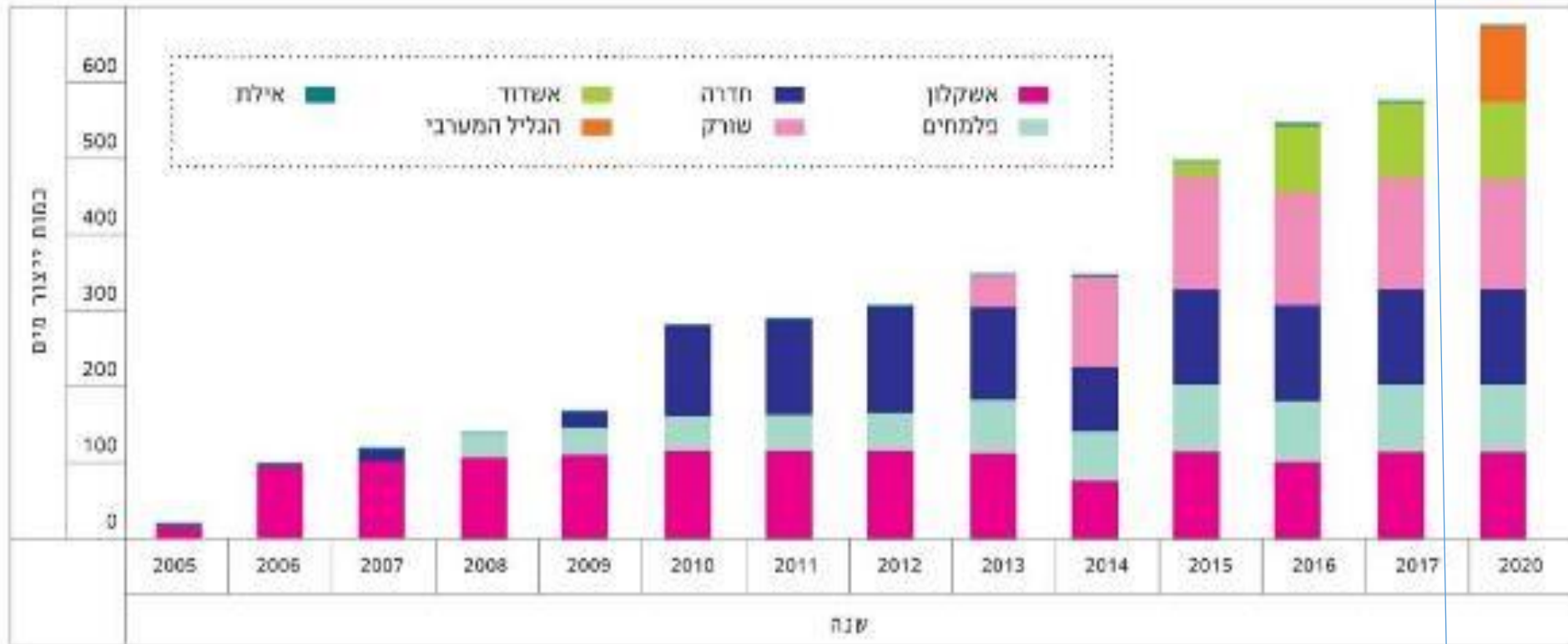

למה עכשיו?

אקולוגיה וסביבה, 2017

איור 1. ייצור מים במתקני ההתפלה
 ייצור בפועל לשנים 2005-2015 ותחזית ל-2016-2017, 2020. הנחונים מחייחסים להתפלה מי ים בלבד. מקור הנחונים: אגף ההתפלה, רשות המים

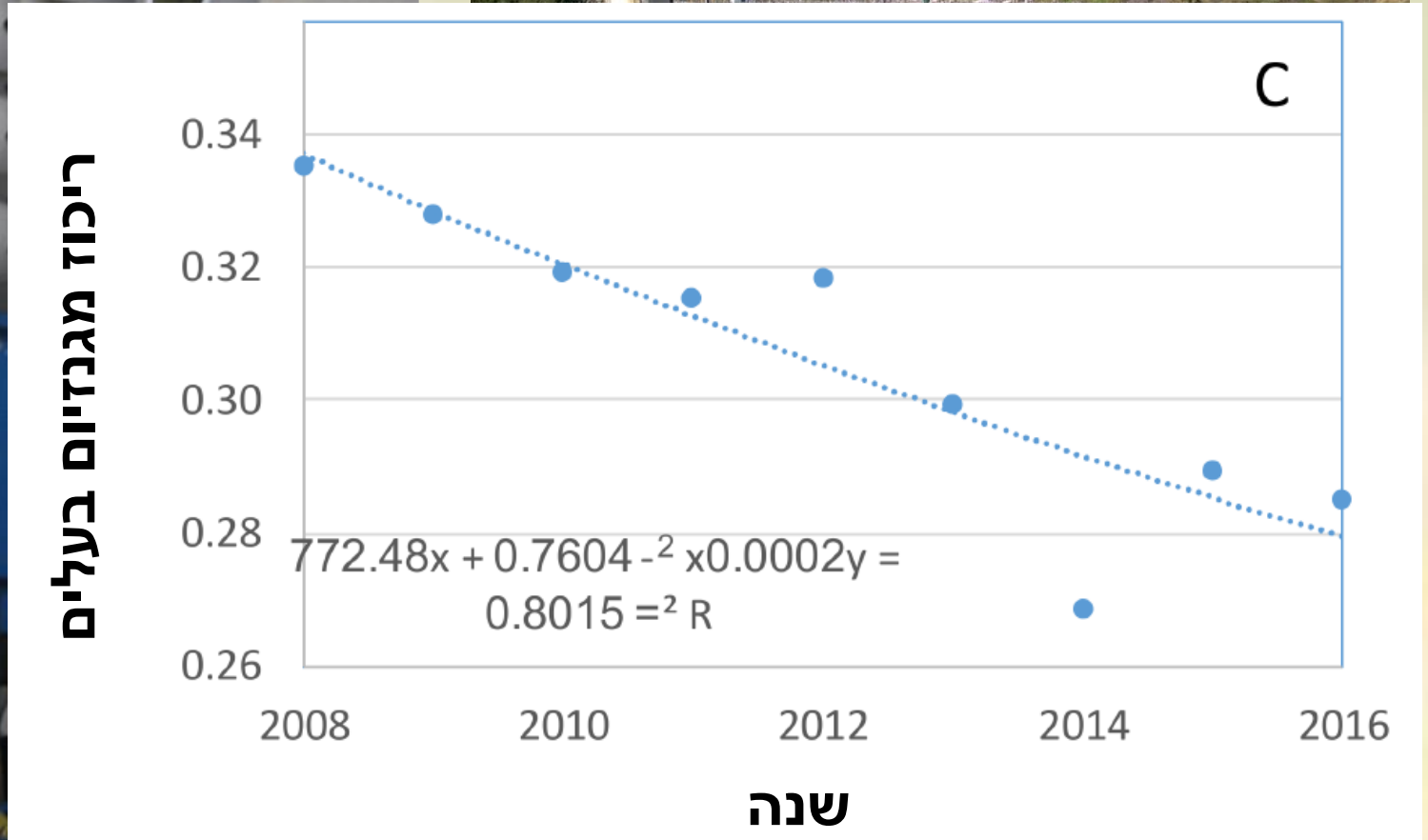

השפעה ארוכת טווח של כניסת מי מתפיל

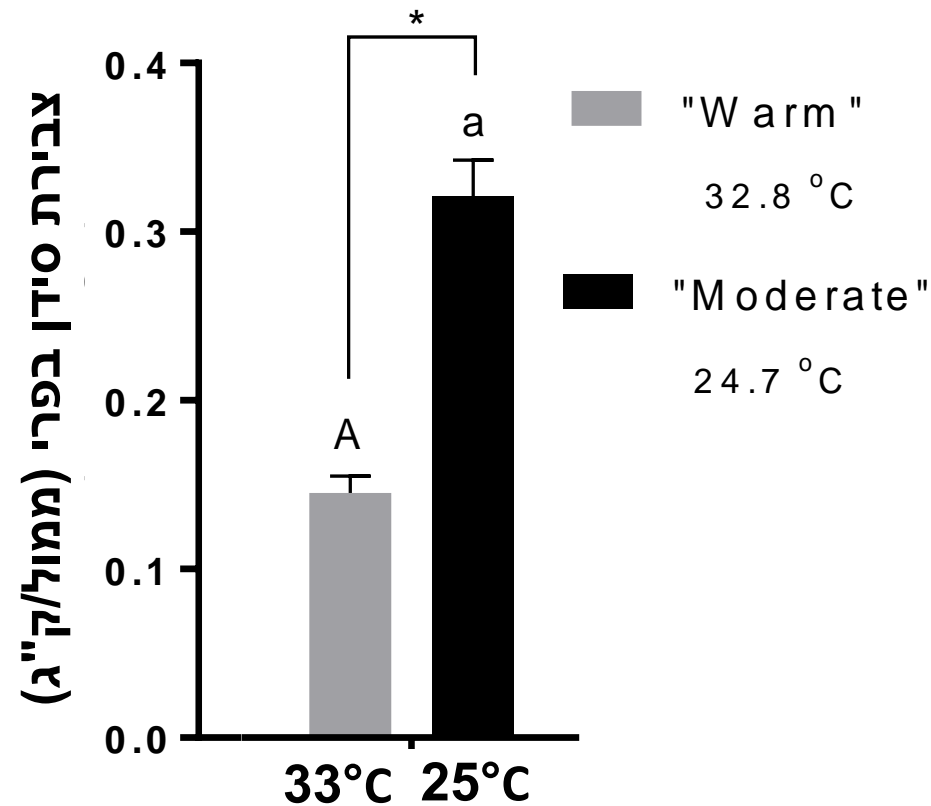
השפעה ארוכת טווח של כניסת מי מתפיל

השפעת תנאי אקלים על קליטת סידן בפרי

מעבר הסידן לפרי הסידן נפגע מאוד בתנאי עקה

(a) קליטה יומית של סידן בפרי

Heat Waves to Get Worse, Affect More People: Study

Can't Take the Heat? Too Bad, Because More is to Come

Dr. Petar Jovanovic

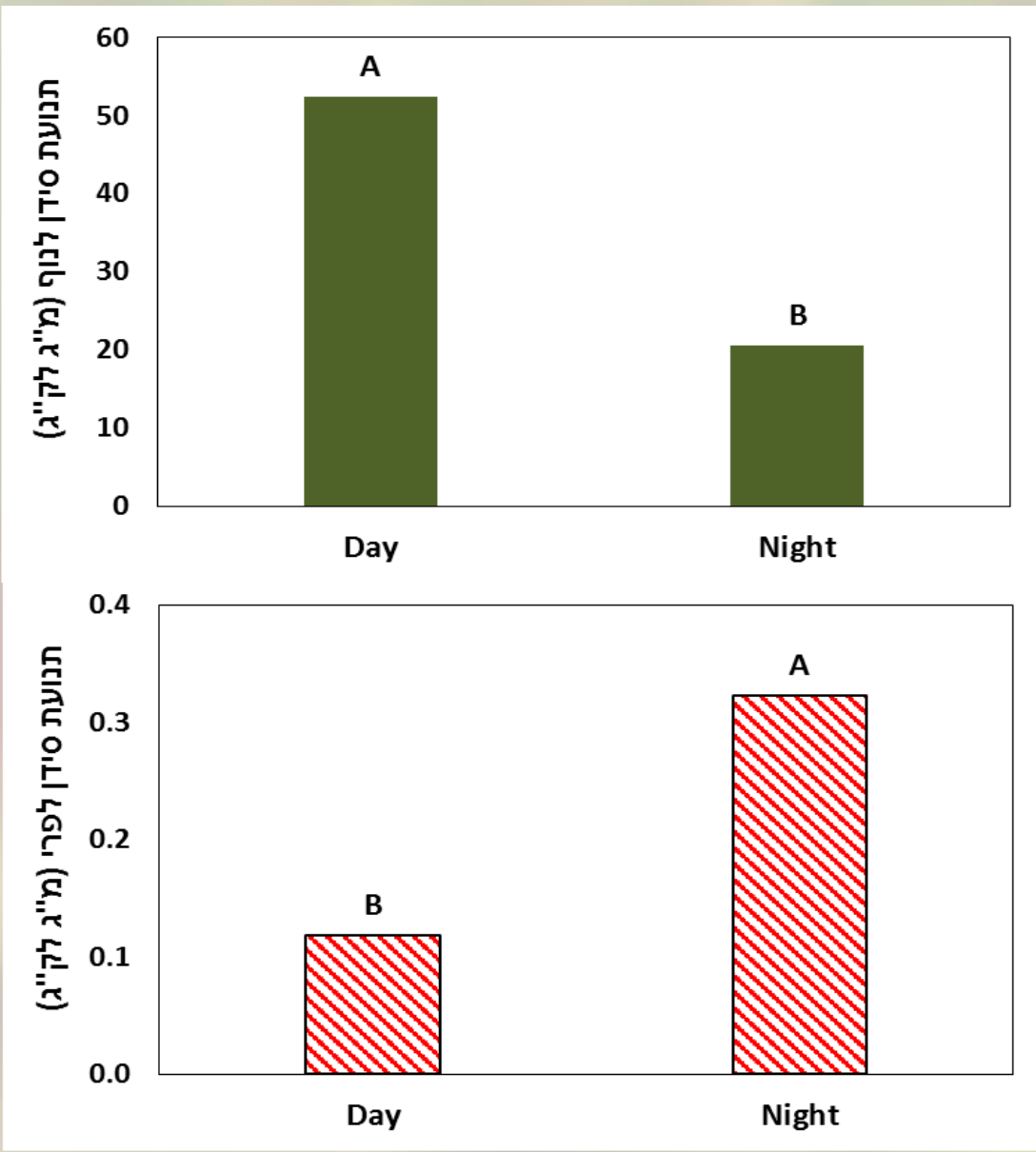

תנועת סידן לפרי ולעלים: יום מול לילה

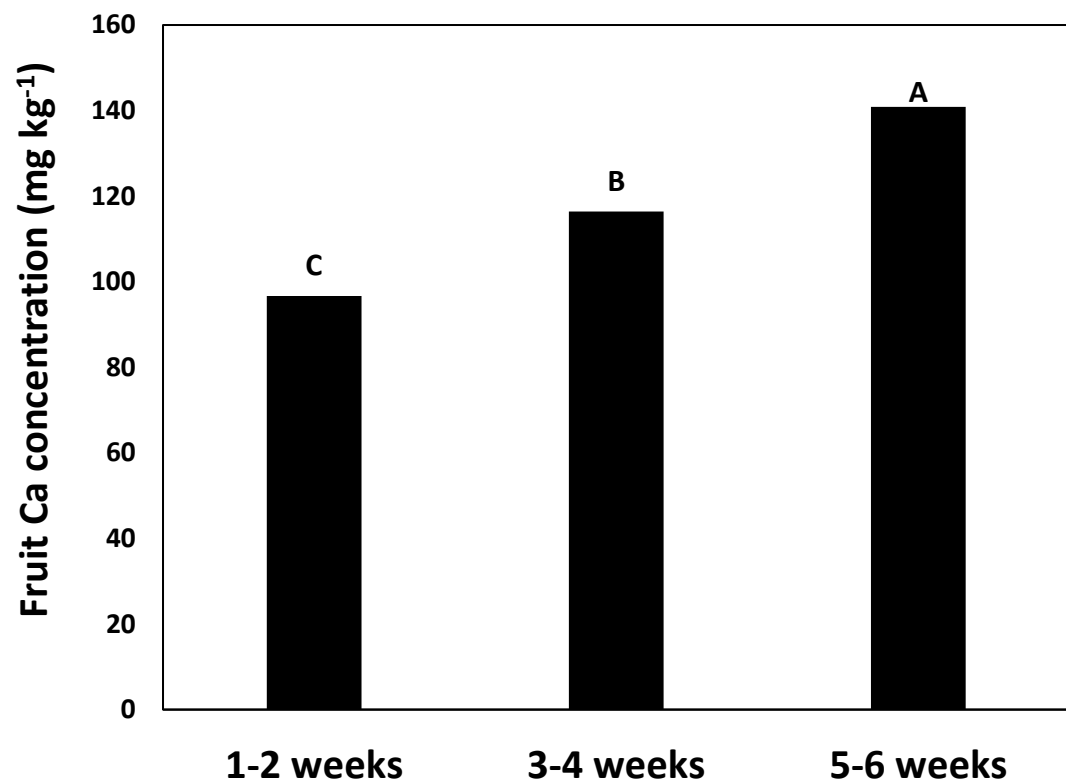
- טרנספירציה מניעה קליטה – לנוף בלבד
- תנועה של סידן לפרי היא הופכית לקצב הטרנספירציה
- בימים חמים, בלילה נעשית מירב תנועת הסידן לפרי

השפעת גיל הפרי על שטף הסידן

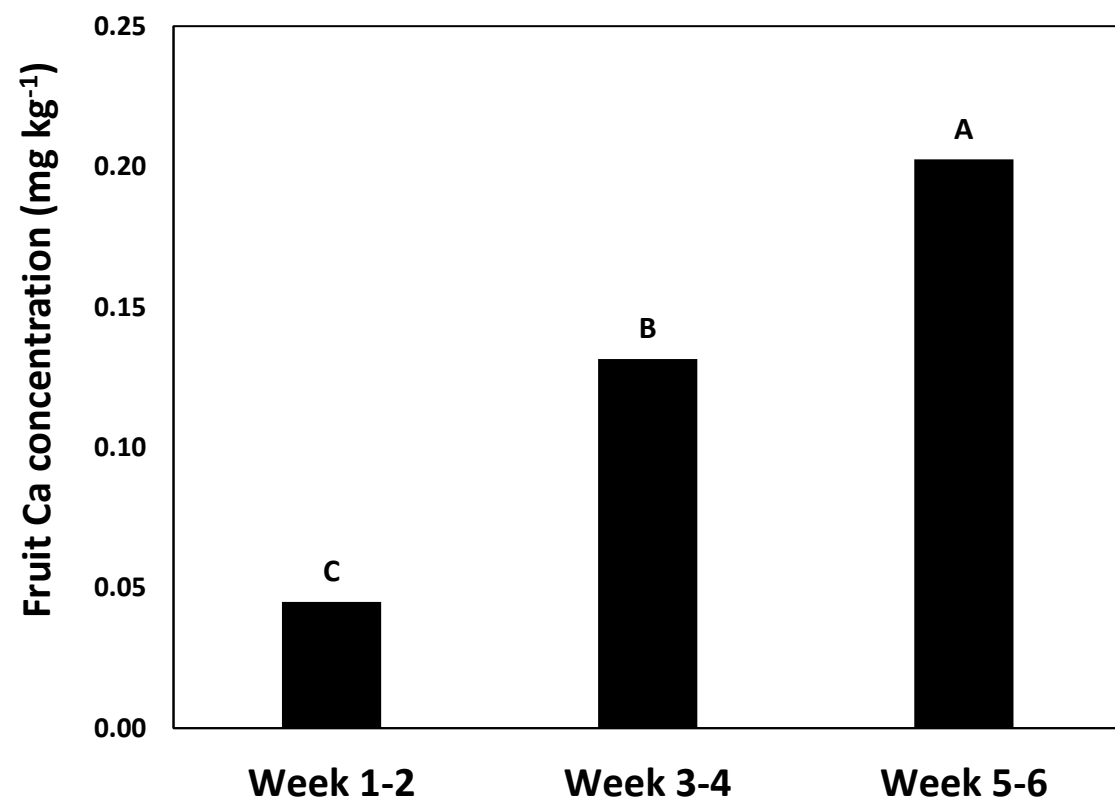

ריכוז הסידן המצטבר

גיל הפרי

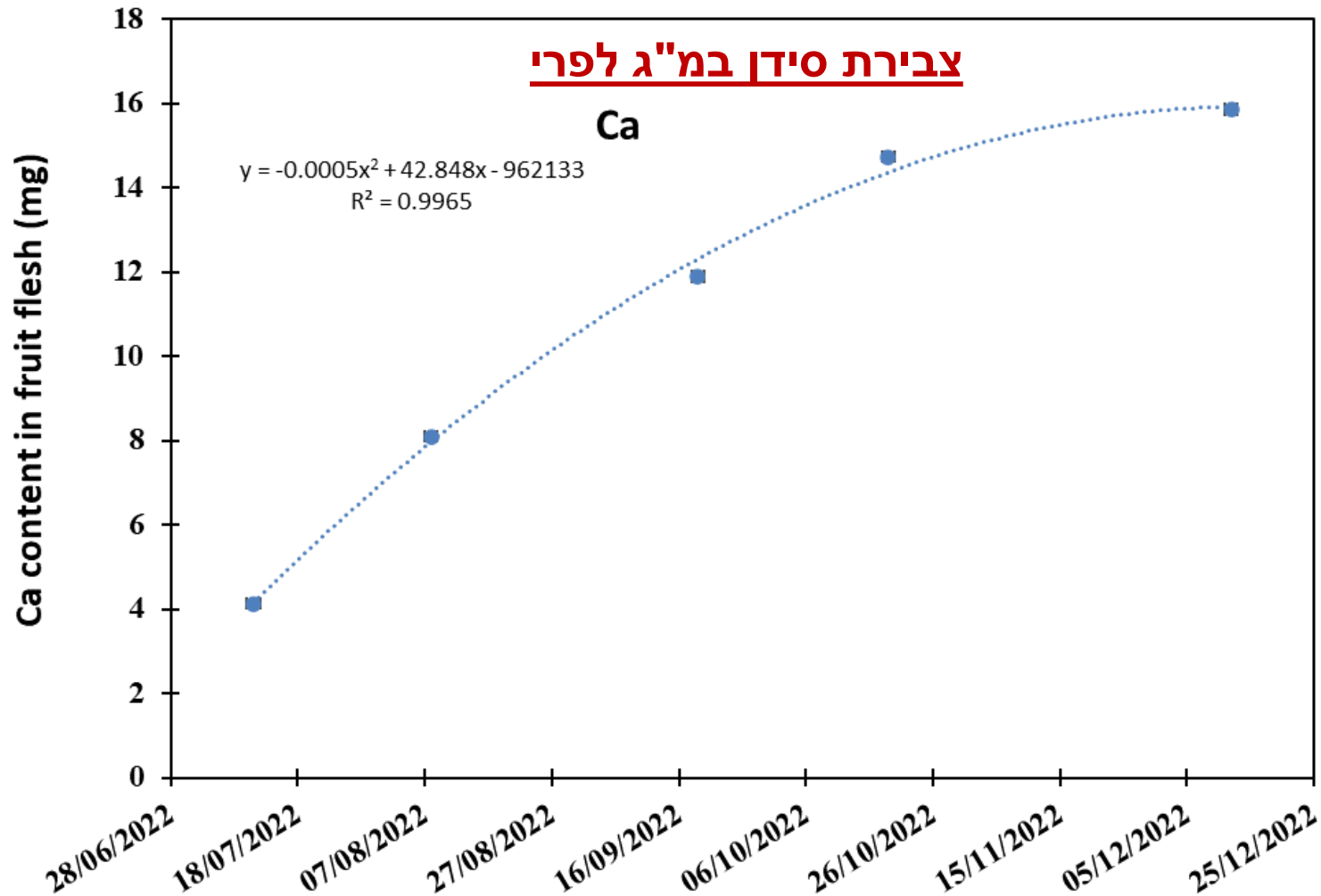
ריכוז הסידן הרגעי (8 שעות חשיפה)

גיל הפרי

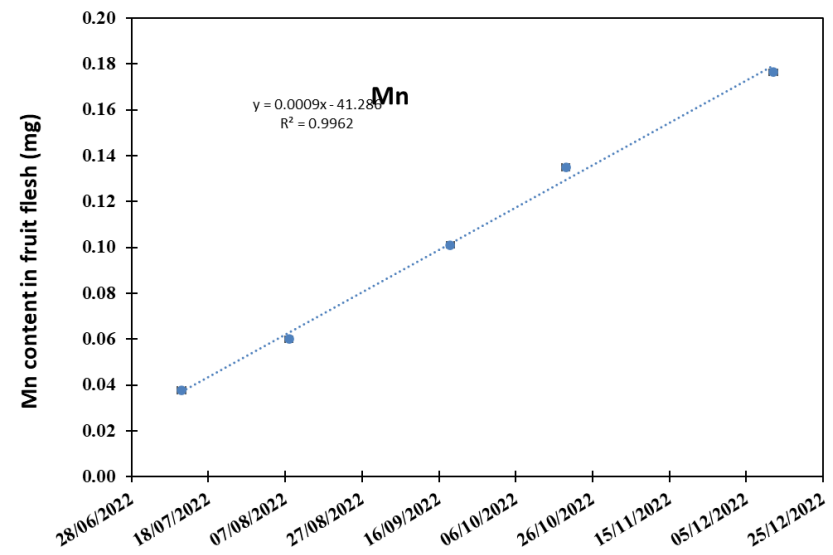
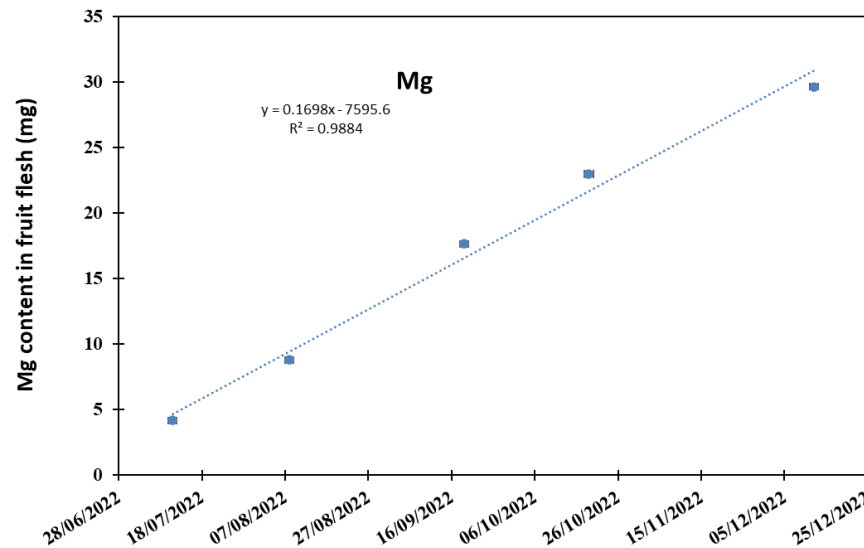
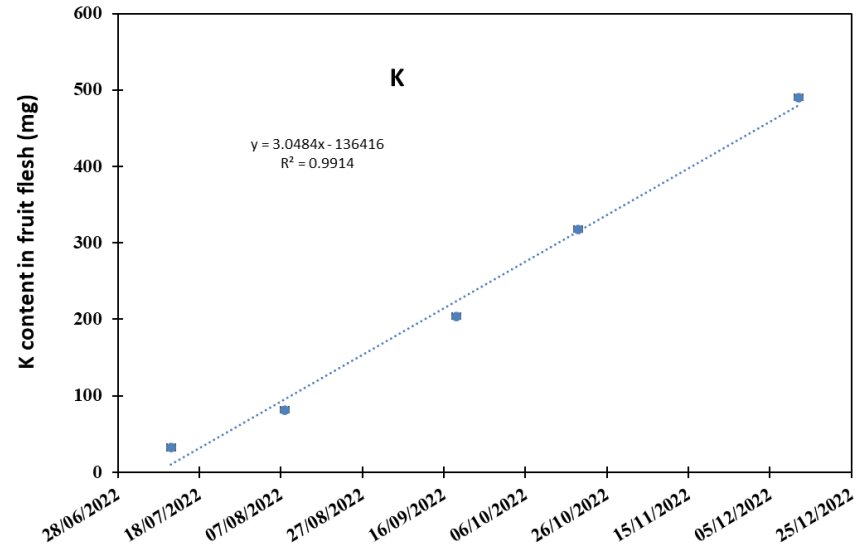
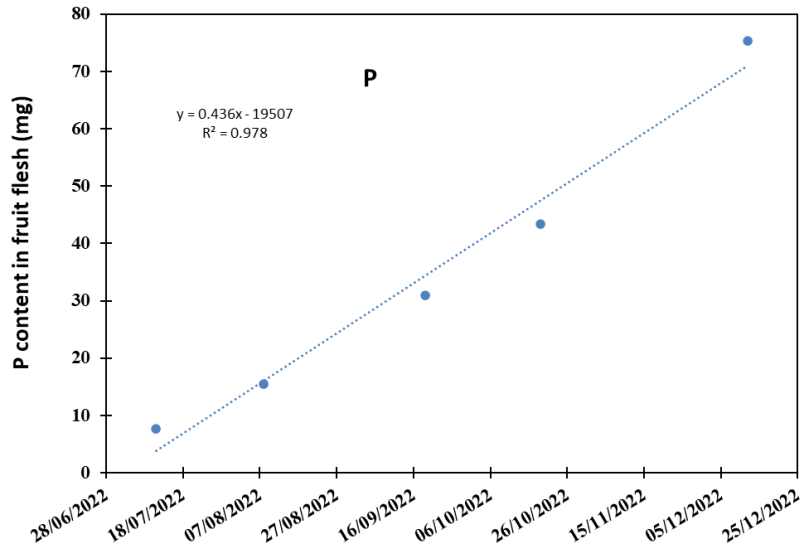
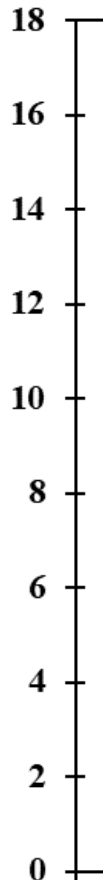
מתי בכלל הפרי צובר סידן?

- באביב (חנטה עד יולי) נקלט כ-25% מהסידן
- בקיץ, יולי-ספטמבר, נקלט כ-50% מהסידן
- בסתיו-חורף אוקטובר-דצמבר יתר 25% מהסידן

מתי בכלל הפרי צובר סידן?

Ca content in fruit flesh (mg)

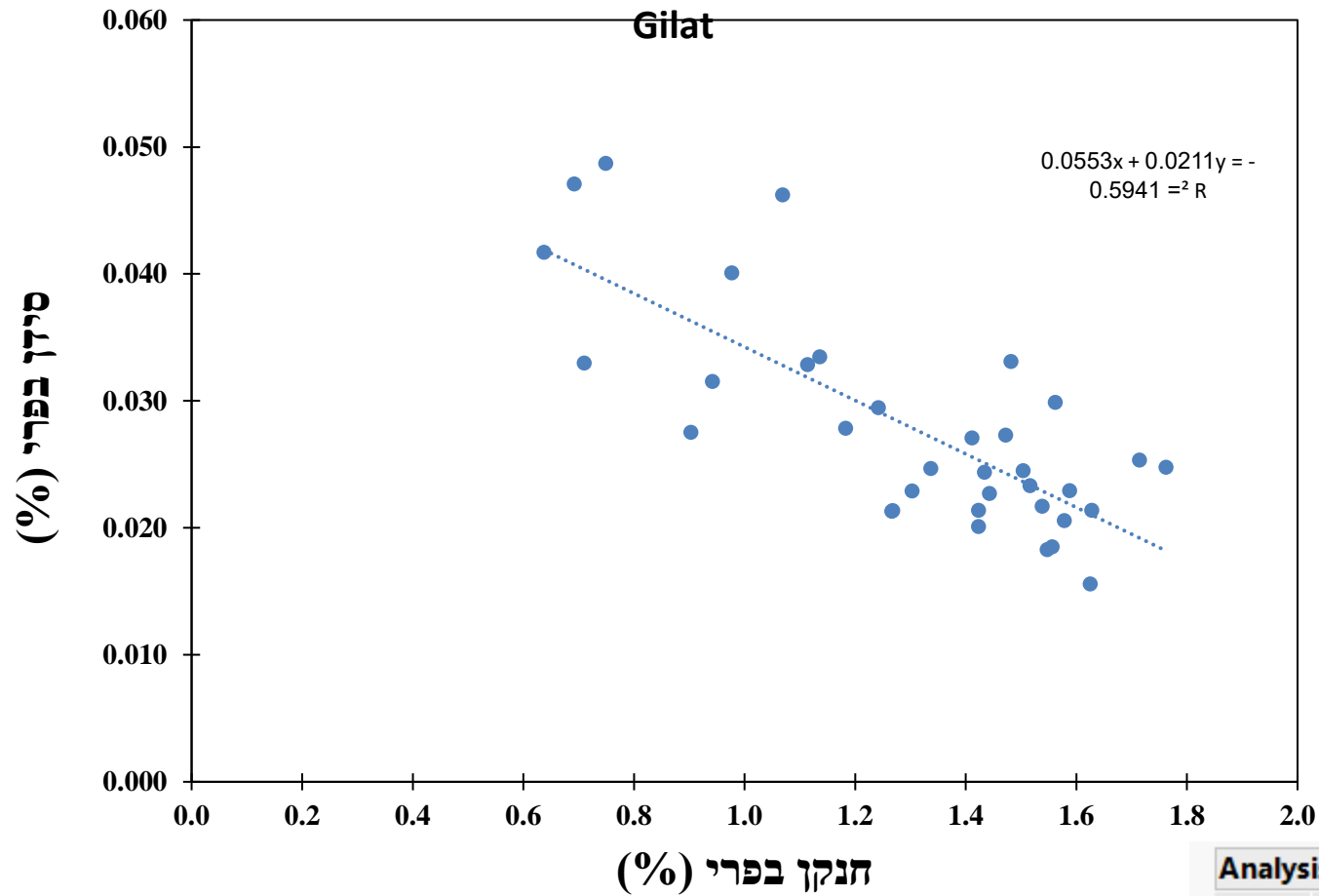
- באביב (חנטה עד מהסידן
- בקיץ, יולי-ספטמבר מהסידן
- בסתיו-חורף אוקטובר 25% מהסידן

28/06/2022 18

גילת (עונת 2022, דצמבר 2022)

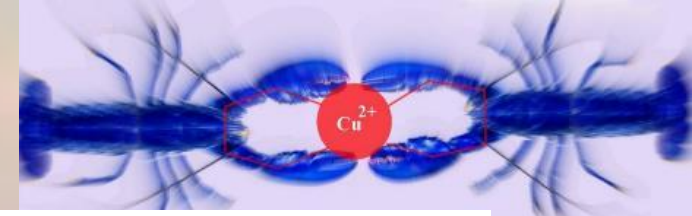
• יותר חנקן – פחות סידן

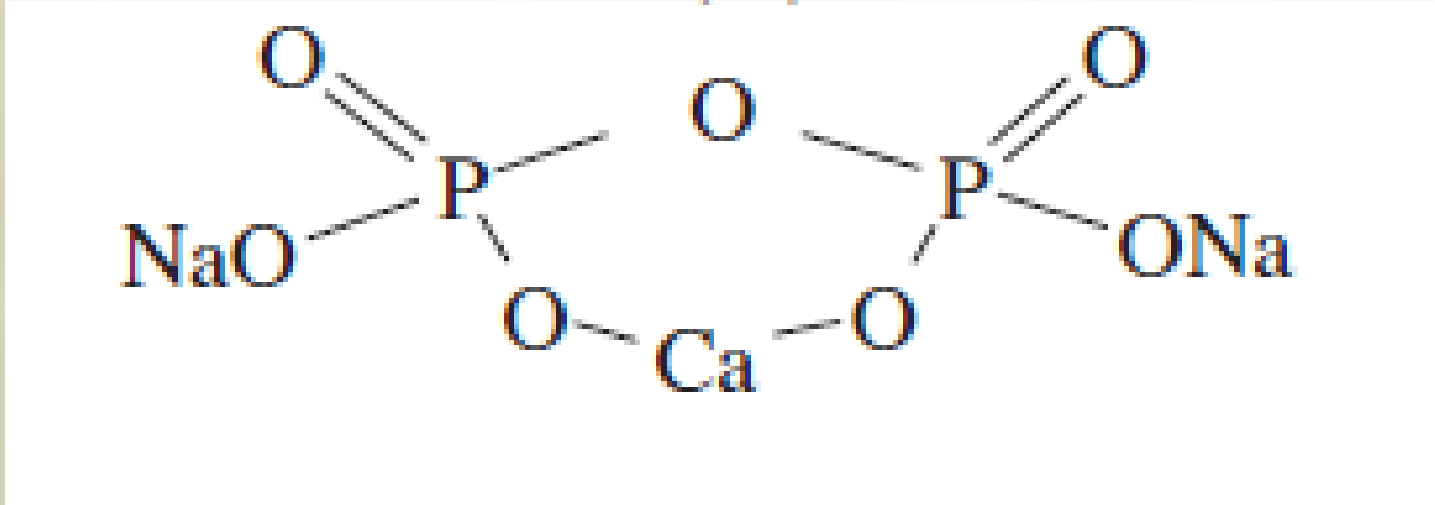
Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Ratio
Model	1	0.00143175	0.001432	48.2941
Error	33	0.00097833	0.000030	Prob > F
C. Total	34	0.00241009		<.0001*

Polyphosphates as chelates for metals

[Journal of Dairy Science](#)

Knowledge grows

פוליפוספטים וקליטת סידן

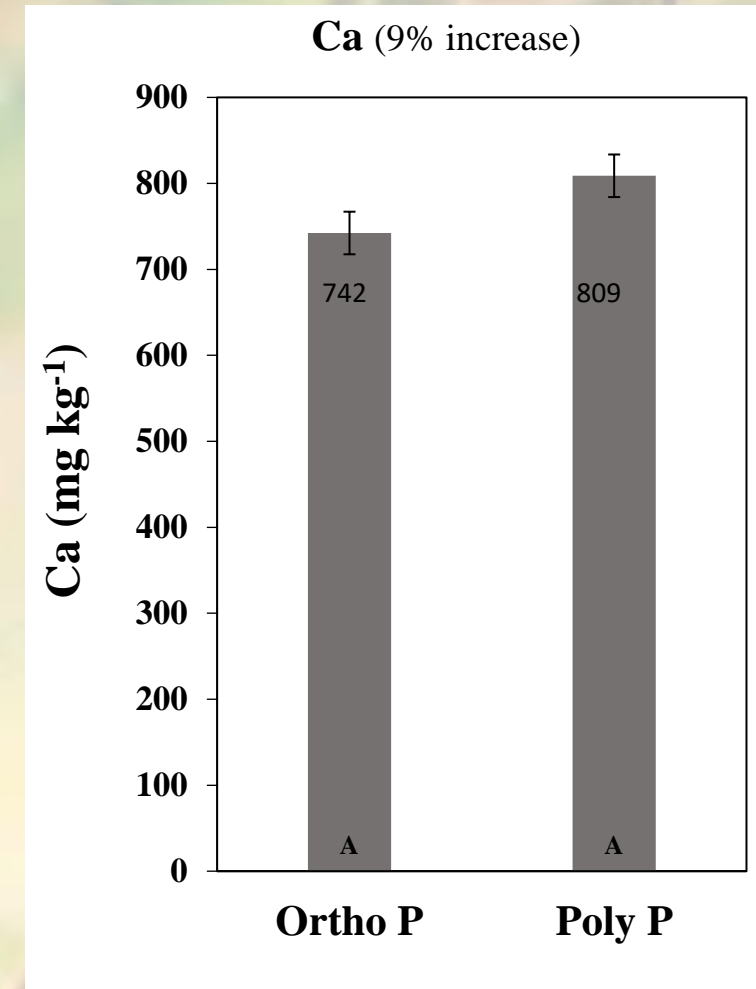
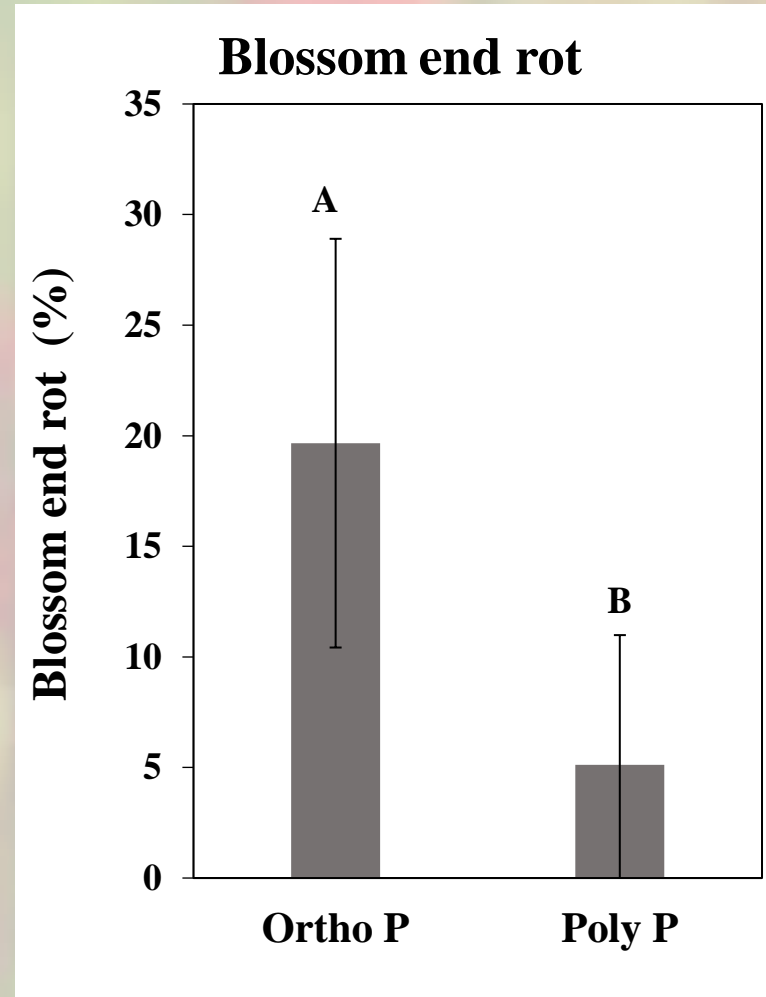
גידלנו 10 מיני צמחים על פוליפוספט (SHMP) מול אורטופוספט (MAP) בתנאים מבוקרים

Natalie Toren

פוליפוספט לשחזור פיתם בעגבנייה

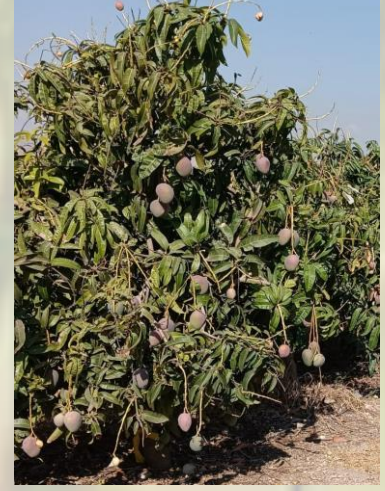

Apples (Y'iron)

Dr. Omer Crane, North R&D

Mango (Tel-Katzir)

Lettuce and tomato (Gilat)

Cabbage (Ofakim)

Celery and lettuce (New'e)

Lettuce (Shoket)

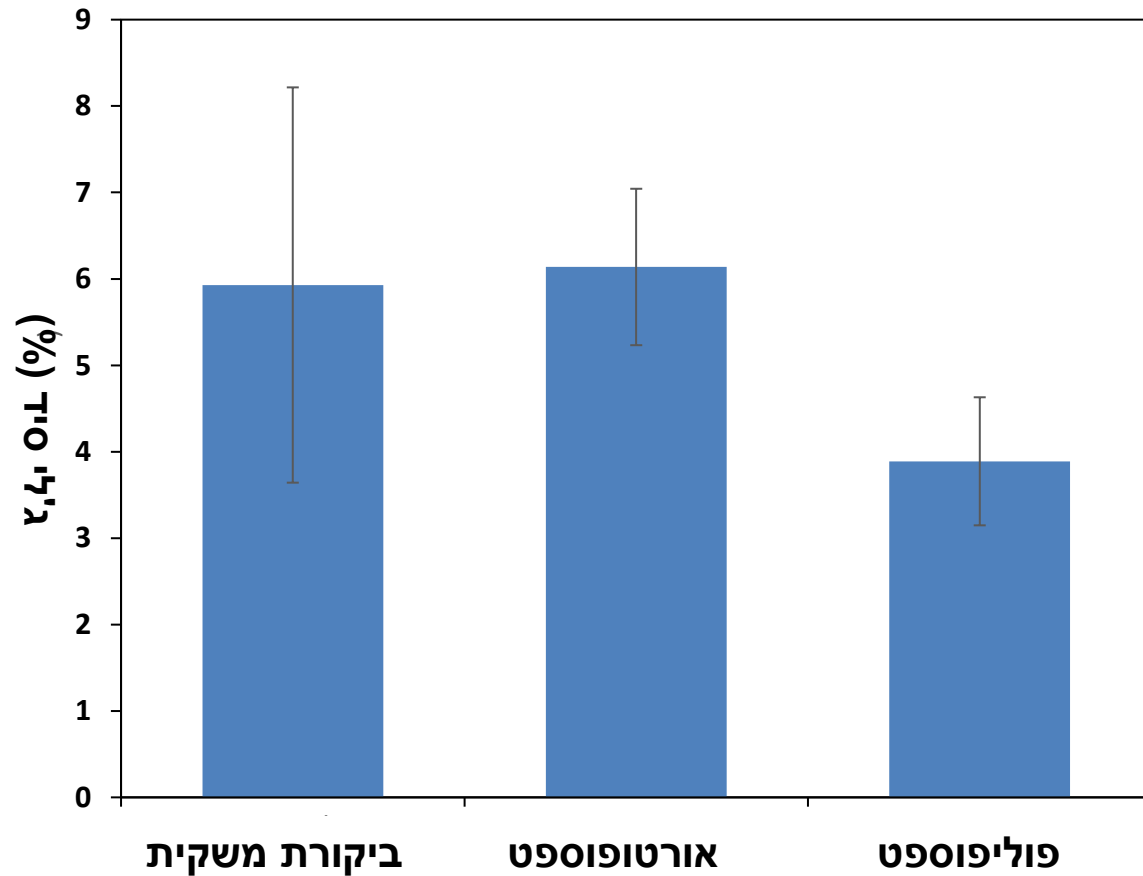
Hydroponic (Eliphaz)

current status subject to the Israeli-Palestinian Interim Agreement – permanent status to be determined through further negotiation.

תגובת מנגו לפוליפוספט

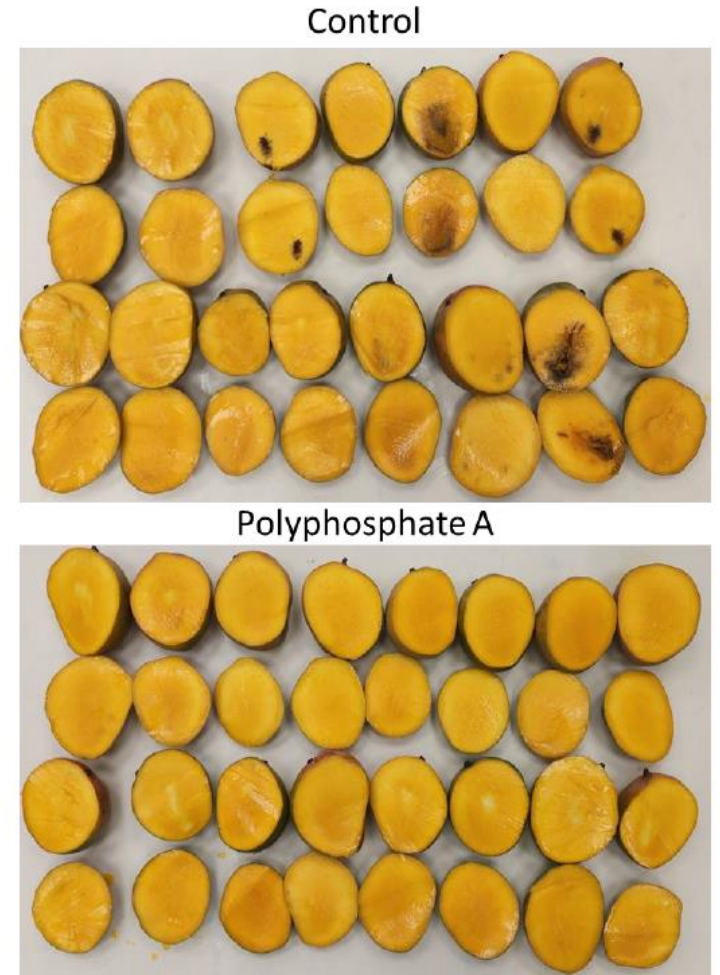
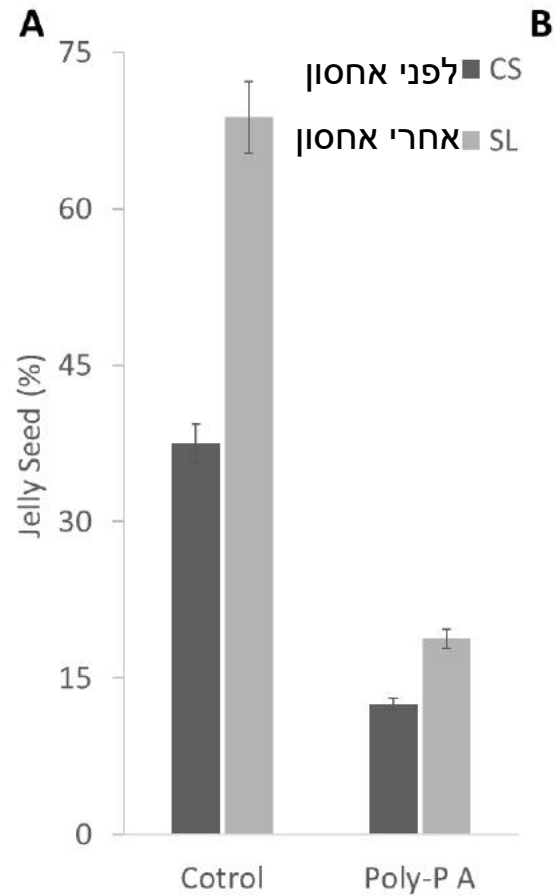
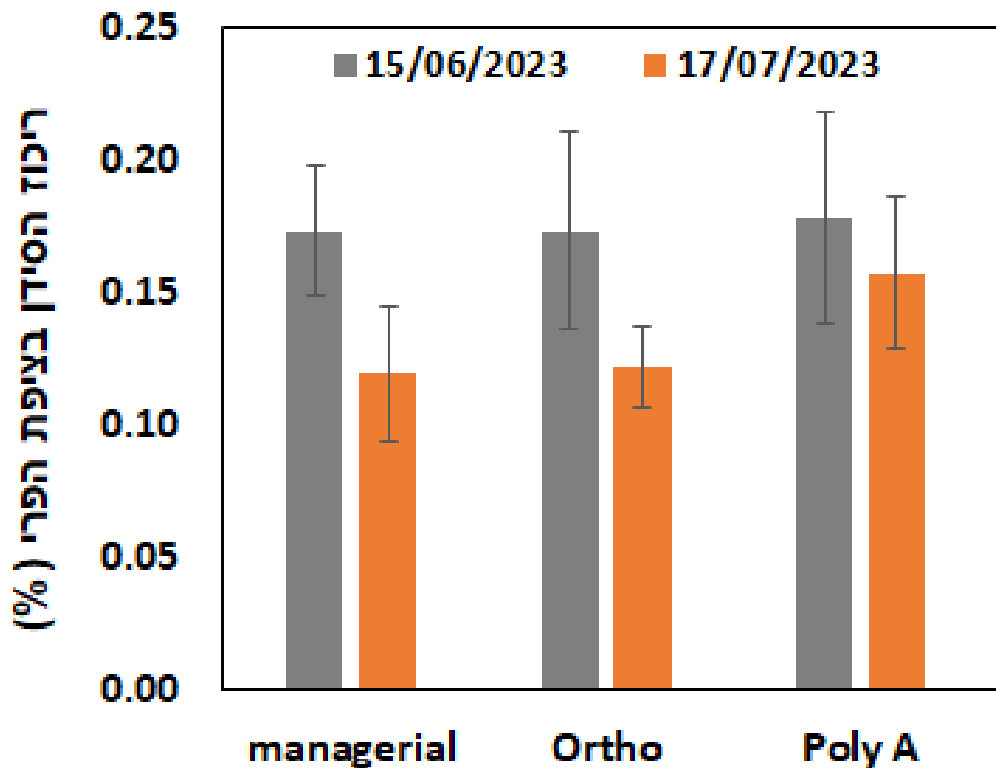
Fruit quality

Jelly seed

תגובת מנגו לפוליפוספט עונת 2023 (רביד)

איור 2. התפרקות פנימית של פירות מנגו בתגובה לדישון בפוליפוספט. מטע קנט דושן בפוליפוספט A לעומת דישון משקי. הפירות נקטפו ב 16.8.23 אוחסנו למשך שלושה שבועות ב 12 מעלות ועוד שבוע בחיי מדף ב 22 מעלות. לאחר חיי המדף נפתחו 4 פירות מכל ארגז. A. אחוז התפרקות טבעית לאחר חיי מדף. B. תמונה של פירות חתוכים מטיפול הביקורת וטיפול הדישון בפוליפוספט.

מחקר בעגבנייה ופוליפוספט

ד"ר כרמית זיו – אחסון ואיכות אחר קטיף

דורון שבתאי (סטודנט)

מועצת הצמחים

תודות

Collaborators:

• ICL “Dshanim”

- Lior Peled (Agronomist, celery)
- Elad Maoda (Agronomist, celery)
- Liraz Rashti (Agronomist, avocado)
- David Orbach (Agronomist, mango)
- Dr. Dvir Teler

Lab members:

- Adi Kushmaro-Biar (lab manager)
- Ishay Nahari (technician)
- Natalie Toren (Ph.D. student)

Collaborators

- Dr. Native Rothbart (Mango)
- Dr. Omer Crane (Apple)
- Dr. Noam Alakn
- Dr. Carmit Ziv

